

Bài 1 : Cho hình chữ nhật ABCD. Biết các đỉnh A(5; 1), C(0; 6) và phương trình CD: $x + 2y - 12 = 0$. Tìm phương trình đường thẳng chứa các cạnh còn lại.

Lời giải

* Vì ABCD là hình chữ nhật nên $AB \parallel CD$.

AB có phương trình: $x + 2y + m = 0$

Mà $A(5; 1) \in AB$ nên $5 + 2 + m = 0 \Leftrightarrow m = -7$.

Vậy AB có phương trình: $x + 2y - 7 = 0$.

* Vì $AD \perp AB$ nên $\vec{n} = (2; -1)$ là VTCP của

AB đồng thời là VTPT của AD.

Mà $A \in AD$ nên phương trình đường thẳng AD là:

$$2(x - 5) - (y - 1) = 0 \Leftrightarrow 2x - y - 9 = 0.$$

* Vì $BC \parallel AD$ nên BC có phương trình: $2x - y + n = 0$.

Mà $C \in BC$ nên $-6 + n = 0 \Leftrightarrow n = 6$.

Vậy CB có phương trình $2x - y + 6 = 0$.

Bài 2 : Cho A(1; 2), B(-3; 1) và C(4; -2). Tìm tập hợp các điểm M sao cho $MA^2 + MB^2 = MC^2$

Lời giải

Giả sử M có tọa độ (x; y), ta có:

$$MA^2 = (x - 1)^2 + (y - 2)^2 = x^2 + y^2 - 2x - 4y + 5;$$

$$MB^2 = (x + 3)^2 + (y - 1)^2 = x^2 + y^2 + 6x - 2y + 10;$$

$$MC^2 = (x - 4)^2 + (y + 2)^2 = x^2 + y^2 - 8x + 4y + 20.$$

Vì $MA^2 + MB^2 = MC^2$ nên

$$2x^2 + 2y^2 + 4x - 6y + 15 = x^2 + y^2 - 8x + 4y + 20$$

$$\Leftrightarrow x^2 + y^2 + 12x - 10y - 5 = 0$$

$$\Leftrightarrow (x + 6)^2 + (y - 5)^2 = 66.$$

Vậy tập hợp điểm M là đường tròn (C): $(x + 6)^2 + (y - 5)^2 = 66$.

Bài 3 : Tìm tập hợp các điểm cách đều hai đường thẳng:

$$\Delta_1: 5x + 3y - 3 = 0 \text{ và } \Delta_2: 5x + 3y + 7 = 0$$

Lời giải

Gọi M(x; y) là điểm cách đều Δ_1 và Δ_2 .

Ta có: $d(M; \Delta_1) = d(M; \Delta_2)$

$$\text{Khi đó: } \frac{|5x + 3y - 3|}{\sqrt{5^2 + 3^2}} = \frac{|5x + 3y + 7|}{\sqrt{5^2 + 3^2}}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 5x + 3y - 3 = 5x + 3y + 7 \\ 5x + 3y - 3 = -5x - 3y - 7 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow 10x + 6y + 4 = 0 \Leftrightarrow 5x + 3y + 2 = 0.$$

Vậy tập hợp điểm M cách đều Δ_1 và Δ_2

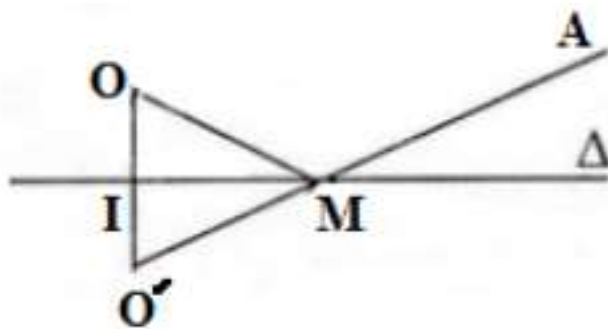
là đường thẳng $5x + 3y + 2 = 0$.

Bài 4 : Cho đường thẳng $\Delta : x - y + 2 = 0$ và hai điểm O(0; 0), A(2; 0).

a, Tìm điểm đối xứng của O qua A.

b, Tìm điểm M trên Δ sao cho độ dài đường gấp khúc OMA ngắn nhất.

Lời giải

a, Gọi O' là điểm đối xứng của O qua Δ .

Khi đó $OO' \perp \Delta$ nên $\vec{u}_{\Delta} = (1; 1)$ là VTCP của Δ

đồng thời là VTPT của OO' .

Phương trình đường thẳng OO' là: $x + y = 0$.

Gọi I là trung điểm của đoạn OO' . Khi đó I là giao điểm của đường thẳng Δ và OO' , nên I là nghiệm của hệ PT:

$$\begin{cases} x + y = 0 \\ x - y + 2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -1 \\ y = 1 \end{cases} \Rightarrow I(-1; 1).$$

Do đó $O'(-2; 2)$. (theo công thức tính tọa độ trung điểm).

b, Thay tọa độ điểm $O(0;0)$ và $A(2;0)$ vào phương trình Δ ta được:

$2 \cdot 4 = 8 > 0 \Rightarrow O, A$ nằm cùng phía so với Δ .

Vì $M \in \Delta$ nên $MO = MO'$.

$$OM + MA = O'M + MA \geq O'A.$$

Suy ra $OM + MA$ ngắn nhất khi $OM + MA = O'A$

$\Leftrightarrow M$ là giao điểm của Δ và $O'A$.

$\overrightarrow{O'A} = (4; -2)$ là VTCP của $O'A \Rightarrow \vec{n} = (1; 2)$ là VTPT của $O'A$.

PT đường thẳng $O'A$ là: $x - 2 + 2y = 0 \Leftrightarrow x + 2y - 2 = 0$.

Tọa độ điểm M là nghiệm của hệ PT:

$$\begin{cases} x + 2y - 2 = 0 \\ x - y + 2 = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = -\frac{2}{3} \\ y = \frac{4}{3} \end{cases} \Rightarrow M\left(\frac{-2}{3}; \frac{4}{3}\right).$$

Bài 5 : Cho ba điểm $A(4; 3)$, $B(2; 7)$ và $C(-3; -8)$.

a, Tìm tọa độ trọng tâm G và trực tâm H của tam giác ABC ;

b, Gọi T là tâm đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC . Chứng minh T, G và H thẳng hàng.

c, Viết phương trình đường tròn ngoại tiếp tam giác ABC .

Lời giải

a, G là trọng tâm ΔABC nên ta có:

$$\begin{cases} x_G = \frac{x_A + x_B + x_C}{3} = \frac{4 + 2 - 3}{3} = 1 \\ y_G = \frac{y_A + y_B + y_C}{3} = \frac{3 + 7 - 8}{3} = \frac{2}{3} \end{cases}. \text{ Vậy } G(1; \frac{2}{3}).$$

Gọi H(x; y) là trực tâm của ΔABC .

$$\overrightarrow{AC} = (-7; -11), \overrightarrow{BC} = (-5; -15).$$

$$\overrightarrow{AH} = (x - 4; y - 3), \overrightarrow{BH} = (x - 2; y - 7).$$

$$\text{Ta có: } \overrightarrow{AH} \cdot \overrightarrow{BC} = \vec{0} \Leftrightarrow -5(x - 4) - 15(y - 3) = 0 \Leftrightarrow x + 3y - 13 = 0.$$

$$\overrightarrow{BH} \cdot \overrightarrow{AC} = \vec{0} \Leftrightarrow -7(x - 2) - 11(y - 7) = 0 \Leftrightarrow 7x + 11y - 91 = 0$$

$$\text{Giải hệ phương trình } \begin{cases} x + 3y - 13 = 0 \\ 7x + 11y - 91 = 0 \end{cases} \text{ ta được } x = 13, y = 0.$$

Vậy H(13; 0).

b, Ta có: $T(x; y)$ là tâm đường tròn ngoại tiếp ΔABC , nên:

$$TA = TB \Leftrightarrow (x-4)^2 + (y-3)^2 = (x-2)^2 + (y-7)^2 \Leftrightarrow x-2y+7=0.$$

$$TA = TC \Leftrightarrow (x-4)^2 + (y-3)^2 = (x+3)^2 + (y+8)^2 \Leftrightarrow 7x+11y+24=0.$$

Giải hệ $\begin{cases} x-2y+7=0 \\ 7x+11y+24=0 \end{cases}$ Ta được $x=-5, y=1$.

Vậy $T(-5; 1)$.

Mà $\overrightarrow{TH} = (18; -1), \overrightarrow{TG} = \left(6; -\frac{1}{3}\right)$ nên $3\overrightarrow{TG} = \overrightarrow{TH}$.

Vậy T, G, H thẳng hàng.

c) $\overrightarrow{AT} = (-9; -2)$.

Bán kính đường tròn ngoại tiếp ΔABC là: $AT = \sqrt{81+4} = \sqrt{85}$.

Phương trình đường tròn ngoại tiếp ΔABC là: $(x+5)^2 + (y-1)^2 = 85$.

Bài 6 : Lập phương trình hai đường phân giác của các góc tạo bởi hai đường thẳng $3x - 4y + 12 = 0$ và $12x + 5y - 7 = 0$.

Lời giải

Gọi $M(x; y)$ là điểm thuộc phân giác của góc tạo bởi hai đường thẳng đã cho.

Khi đó, $d(M; \Delta_1) = d(M; \Delta_2)$

$$\Leftrightarrow \frac{|3x - 4y + 12|}{\sqrt{9 + 16}} = \frac{|12x + 5y - 7|}{\sqrt{144 + 25}}$$

$$\Leftrightarrow 13|3x - 4y + 12| = 5|12x + 5y - 7|$$

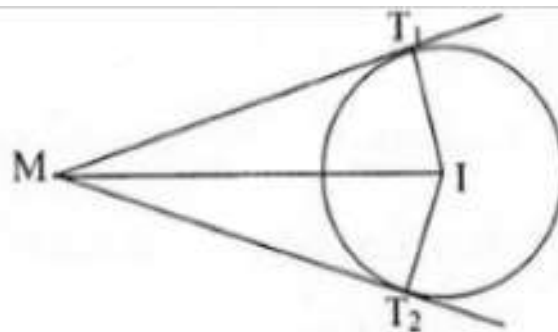
$$\Leftrightarrow \begin{cases} 39x - 12y + 156 = 60x + 25y - 35 \\ 39x - 12y + 156 = -(60x + 25y - 35) \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} 21x + 77y - 191 = 0 \\ 99x - 27y + 121 = 0 \end{cases}$$

Vậy $d_1: 21x + 77y - 191$ và $d_2: 99x - 27y + 121 = 0$

Bài 7 : Cho đường tròn (C) có tâm I(1; 2) và bán kính bằng 3. Chứng minh rằng tập hợp các điểm M mà từ đó vẽ được hai tiếp tuyến với (C) tạo với nhau một góc 60° là một đường tròn. Hãy viết phương trình đường tròn đó.

Lời giải

Gọi T_1, T_2 là các tiếp điểm của các tiếp tuyến kẻ từ M đến đường tròn (C) và tạo với nhau một góc 60° .

$\widehat{IMT_1} = 30^\circ$ và $\widehat{MIT_1} = 60^\circ$ (do $MT_1 \perp IT_1$).

Trong tam giác vuông MIT_1 có:

$$IM = \frac{IT_1}{\cos \widehat{MIT_1}} = \frac{R}{\cos 60^\circ} = 2R = 6.$$

Vậy tập hợp các điểm M là đường tròn tâm I, bán kính $IM = 6$.

Phương trình đường tròn này là:

$$(x - 1)^2 + (y - 2)^2 = 36.$$

Bài 8 (trang 93 SGK Hình học 10):

Tìm góc giữa hai đường thẳng Δ_1 và Δ_2

trong các trường hợp sau:

a, $\Delta_1 : 2x + y - 4 = 0$ và $\Delta_2 : 5x - 2y + 3 = 0$

b, $\Delta_1 : y = -2x + 0$ và $\Delta_2 : y = \frac{1}{2}x + \frac{3}{2}$.

Lời giải

a, Ta có: Δ_1 có $\vec{n}_1 = (2; 1)$, Δ_2 có $\vec{n}_2 = (5; -2)$

$$\cos(\widehat{\Delta_1, \Delta_2}) = \frac{|\vec{n}_1 \vec{n}_2|}{|\vec{n}_1| |\vec{n}_2|} = \frac{|2.5 - 2.1|}{\sqrt{5} \cdot \sqrt{29}} = \frac{8}{\sqrt{145}}$$

$$\Rightarrow (\widehat{\Delta_1, \Delta_2}) = 48^{\circ} 21' 59''.$$

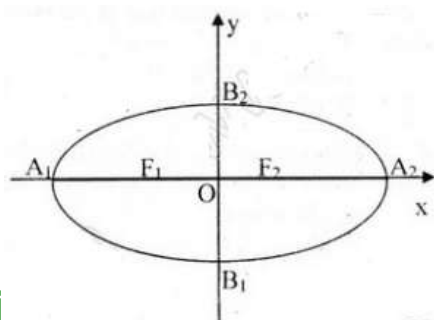
b, Ta có: Δ_1 có $k_1 = -2$, Δ_2 có $k_2 = \frac{1}{2}$

Mà $k_1 k_2 = -1$ nên $\Delta_1 \perp \Delta_2$.

Bài 9 :

Cho elip (E): $\frac{x^2}{16} + \frac{y^2}{9} = 1$.

Tìm tọa độ các đỉnh, các tiêu điểm và vẽ elip đó.

Lời giải

Ta có: $a^2 = 16 \Rightarrow a = 4, b^2 = 9 \Rightarrow b = 3$.

Mặt khác $c^2 = a^2 - b^2 = 16 - 9 = 7 \Rightarrow c = \sqrt{7}$.

Tọa độ các đỉnh: $A_1(-4; 0), A_2(4; 0), B_1(0; -3), B_2(0; 3)$.

Tọa độ tiêu điểm: $F_1(-\sqrt{7}; 0), F_2(\sqrt{7}; 0)$.

Bài 10 : Ta biết rằng Mặt Trăng chuyển động quang Trái Đất theo một quỹ đạo là một elip mà Trái Đất là một tiêu điểm. Elip đó có chiều dài trục lớn và trục nhỏ lần lượt là 769 266 km và 768 106

km. Tính khoảng cách ngắn nhất và khoảng cách dài nhất từ Trái Đất đến Mặt Trăng, biết rằng các khoảng cách đó đạt được khi Trái Đất và Mặt Trăng nằm trên trục lớn của elip

Ta có phương trình của elip mô tả sự chuyển động của mặt Trăng với một tiêu điểm là Trái Đất:

$$\frac{x^2}{a^2} + \frac{y^2}{b^2} = 1 \text{ với } 2a = 769266 \Rightarrow a = 384633.$$

$$2b = 768106 \Rightarrow b = 384053.$$

$$\text{Mặt khác: } c^2 = a^2 - b^2 = 384633^2 - 384053^2 = 445837880$$

Suy ra $c \approx 21115$ km.

Khoảng cách ngắn nhất từ Trái Đất đến Mặt Trăng là:

$$a - c = 384633 - 21115 = 363518. \text{ (km)}$$

Khoảng cách dài nhất từ Trái Đất đến Mặt Trăng là:

$$a + c = 384633 + 21115 = 405748. \text{ (km)}$$